

Imepokewa kutoka kwa Abu Ayoub Al Answaariy رضي الله عنه kwamba  
Mtume صلى الله عليه وسلم amesema:

«مَنْ صَامَ رَمَضَانَ، ثُمَّ أَتْبَعَهُ سِتًّا مِنْ شَوَّالٍ، كَانَ كَصِيَامِ الدَّهْرِ»

**"Mwenye kufunga Ramadhani kisha akafuatishia siku sita  
katika (mwezi wa) Shawwaal, ni sawa na kufunga mwaka  
mzima"<sup>(1)</sup>.**

Amesema Imam Nnawawi -Allaah amrehemu-:

"يُسْتَحَبُّ صَوْمُ سِتَّةِ أَيَّامٍ مِنْ شَوَّالٍ لِهَذَا الْحَدِيثِ"

**"Kwa Hadithi hii inapendekezwa kufunga siku sita katika  
mwezi wa Shawwaal"<sup>(2)</sup>.**

Amesema Ibn Muflih -Allaah amrehemu-:

"وَيُسْتَحَبُّ إِتْبَاعُ رَمَضَانَ بِسِتِّ مِنْ شَوَّالٍ"

**"Inapendekezwa kufuatishia Ramadhani kwa kufunga siku  
sita za Shawwaal"<sup>(3)</sup>.**

<sup>1</sup>- Muslim (204), Abu Daud (2433) na Tirmidh (1164).

<sup>2</sup>- Al Majmuu' (Jz. 6, Uk. 227).

<sup>3</sup>- Al Furuu' (Jz. 5, Uk. 84).

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

## Ni ipi fadhila ya kufunga siku sita katika mwezi wa Shawwaal?

Mtume-Swala na Salamu zimshukie- amesema:

«مَنْ صَامَ رَمَضَانَ، ثُمَّ أَتْبَعَهُ بِسِتِّ مِنْ شَوَّالٍ، فَكَانَ صَامَ الدَّهْرِ»

“Mwenye kufunga Ramadhani kisha akafuatishia na siku sita katika za Shawwaal, ni sawa amefunga mwaka mzima”<sup>(4)</sup>.

## Je, saumu hiyo inamhusu mwanaume na mwanamke?

Amesema Ibn Uthaymin-Allaah amrehemu-:

"وَهُوَ عَامٌّ لِلرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ"

“Nayo (saumu ya sita) inamuenea mwanaume na mwanamke”<sup>(5)</sup>.

## Je, inafaa kufunga saumu ya sita mwenye kudaiwa siku za Ramadhani?

Amesema Ibn Uthaymin-Allaah amrehemu-:

"صِيَامُ سِتَّةِ أَيَّامٍ مِنْ شَوَّالٍ لَا يَحْصُلُ ثَوَابُهَا إِلَّا إِذَا كَانَ الْإِنْسَانُ قَدْ اسْتَكْمَلَ صِيَامَ شَهْرِ رَمَضَانَ"

“Saumu ya siku sita za Shawwaal, hayapatikani malipo yake isipokuwa kwa mtu ambaye amekamilisha kufunga mwezi wote wa Ramadhani”<sup>(6)</sup>.

Na amesema sheikh Ibn Baaz-Allaah amrehemu-:

"فَالْوَاجِبُ الْمُبَادَرَةُ بِالْقَضَاءِ، وَلَوْ فَاتَتْ السِّتَةُ... وَلَئِنْ الْفَرَضَ مُقَدَّمٌ عَلَى النَّفْلِ"

“Wajibu ni kufanya haraka kulipa (deni la ramadhani), hata kama itampita saumu ya sita... na kwa sababu faradhi inatangulizwa kuliko sunnah”<sup>(7)</sup>.

<sup>4</sup>- Sunan Abi Daud (2433).

<sup>5</sup>- Majmuu al Fataawa (Jz. 17, Uk. 20).

<sup>6</sup>- Majmuu al Fataawa (Jz. 18, Uk. 20).

<sup>7</sup>- Majmuu Fataawa Ibn Baaz (Jz. 15, Uk. 393).

Amesema Ibn Rajab Al Hambaliy-Allaah amrehemu-:

"فَمَنْ كَانَ عَلَيْهِ قَضَاءٌ مِنْ رَمَضَانَ ثُمَّ بَدَأَ بِصِيَامِ سِتٍّ مِنْ شَوَّالٍ ... لَمْ يَحْصُلْ لَهُ ثَوَابٌ مِنْ صَامِ رَمَضَانَ  
ثُمَّ أَتْبَعَهُ بِسِتٍّ مِنْ شَوَّالٍ ... لِأَنَّ صِيَامَ السِّتِّ مِنْ شَوَّالٍ إِنَّمَا تَكُونُ بَعْدَ إِكْمَالِ عِدَّةِ رَمَضَانَ".

**"Yule ambaye atanza kufunga siku sita za Shawwaal hali ya kuwa inampasa yeye kulipa masiku anayodaiwa katika Ramadhani... hatopata yeye malipo ya yule aliyefunga Ramadhani kisha akafuatishia siku sita za mwezi wa Shawwaal...kwa sababu kufunga siku sita za Shawwaal hupatikana baada ya kukamilisha idadi ya siku za Ramadhani"(8).**

### **Je, ni lazima mtu afunge kuanzia mwanzo wa mwezi wa Shawwaal?**

Amesema sheikh Ibn Baaz-Allaah amrehemu-:

"يَخْتَارُهَا الْمُؤْمِنُ مِنْ جَمِيعِ الشَّهْرِ، فَإِذَا شَاءَ صَامَهَا فِي أَوَّلِهِ، أَوْ فِي أَثْنَائِهِ، أَوْ فِي آخِرِهِ"  
"Muislamu ana khiyari katika mwezi wote wa Shawwaal, akitaka atazifunga siku sita mwanzo wa mwezi, au katikati, au mwisho wa mwezi"(9).

### **Ni ipi njia nzuri ya kufunga siku sita za Shawwaal?**

Amesema Ibn Uthaymin-Allaah amrehemu-:

"الْأَفْضَلُ أَنْ يَكُونَ صِيَامُ سِتَّةِ أَيَّامٍ مِنْ شَوَّالٍ بَعْدَ الْعِيدِ مُبَاشَرَةً، وَأَنْ تَكُونَ مُتَتَابِعَةً"  
"Iliyo bora ni kufunga siku sita za Shawwaal baada tu ya siku ya Eid, na zifuatane"(10).

### **Je, ukianza kufunga siku sita za Shawwaal ni wajibu kufunga kila mwaka?**

Amesema Ibn Uthaymin-Allaah amrehemu-:

"إِذَا صَامَهَا بَعْضُ السَّنِينَ وَتَرَكَهَا بَعْضُ السَّنِينَ فَلَا بَأْسَ، لِأَنَّهَا تَطَوُّعٌ وَلَيْسَتْ فَرِيضَةً"  
"Akifunga baadhi ya miaka na miaka mingine akaacha hapana vibaya, kwa sababu kufunga sita hizi sita ni sunnah si wajibu"(11).

<sup>8</sup>- Latwaaif al Ma'arif (Jz. 1, Uk. 223).

<sup>9</sup>- Majmuu Fataawa Ibn Baaz (Jz. 15, Uk. 390).

<sup>10</sup>- Majmuu al Fataawa (Jz. 20, Uk. 20).

<sup>11</sup>- Majmuu al Fataawa (Jz. 20, Uk. 21).

## **Sunnah iliyohamwa kwa mtu ambaye hakufunga kabisa Sha'baan:**

Imepokewa kutokwa Imran Ibn Huswayn -Allaah amridhie-, kwamba Mtume-Swala na Salamu zimshukie- alimuuliza mtu mmoja: **Je, umefunga siku yoyote katika mwezi huu (wa Sha'baan)?** Akajibu: **Hapana.** Mtume-Swala na Salamu zimshukie- akamwambia: **"Ukimaliza kufunga Ramadhani, funga siku mbili sehemu yake (badali ya siku ambazo hukufunga katika mwezi wa sha'baan)".** Muslim (195).

## **Je, hadithi ya kufunga siku sita za Shawwaal ni dhaifu?**

Amesema Al Mubaarakfuuriy-Allaah amrehemu:-

"قَوْلُ مَنْ قَالَ بِكَرَاهَةِ صَوْمِ هَذِهِ السَّنَةِ بَاطِلٌ مُخَالِفٌ لِأَحَادِيثِ الْبَابِ"

**"Kauli ya yule anayeona ni karaha kufunga siku hizi sita, (hiyo) ni kauli batili inapingana na hadithi nyingi zilizokuja kwenye mlango huu"**(12).

## **Bidaa inayofanyika siku ya tarehe 8 Shawwaal "Eidul Abraar":**

Amesema Ibn Taymiyyah -Allaah amrehemu:-

"وَأَوْتَامُنْ شَوَّالٍ الَّذِي يُسَمِّيهِ الْجُهَّالُ عِيدَ الْأَبْرَارِ، فَإِنَّهَا مِنَ الْبِدْعِ الَّتِي لَمْ يَسْتَحِبَّهَا السَّلَفُ وَلَمْ يَفْعَلُوهَا"

**"Au tarehe 8 shawwaal ambayo wajinga wanaiita Sikukuu ya watu wema, hiyo ni miongoni mwa bidaa, wala Salaf hawakuipendekeza wala hawakuifanya"**(13).

Amesema Ibn Taymiyyah-Allaah amrehemu:-

"وَأَمَّا ثَامِنُ شَوَّالٍ فَلَيْسَ عِيدًا لَا لِلْأَبْرَارِ وَلَا لِلْفُجَّارِ وَلَا يَجُوزُ لِأَحَدٍ أَنْ يَعْتَقِدَهُ عِيدًا وَلَا يُحَدِّثَ فِيهِ شَيْئًا مِنْ شَعَائِرِ الْأَعْيَادِ"

**"Na tarehe nane ya Shawwaal si Eid (sikukuu) ya watu wema wala waovu, wala haifai kwa mtu yeyote kuitakidi siku hiyo kuwa ni sikukuu, wala asizushe katika siku hiyo jambo lolote katika alama za Eid (sikukuu)"**(14).

**Abu Halima Arafat Bin Mahmoud**  
**3/shawwaal/1445<sup>H</sup> - 12/4/2024<sup>M</sup>.**

<sup>12</sup>- Tuhafatul Ahwadhi (Jz. 3, Uk. 389)

<sup>13</sup>- Al Fataawal Kubra (Jz. 4, Uk. 414)].

<sup>14</sup>- Al Fataawal Kubra (Jz. 5, Uk. 379)].